

Sitran keskeiset huomiot

Päästökauppaa koskevat valtiontuen suuntaviivat vuoden 2020 jälkeen; komission luonnos suuntaviivoiksi

24.3.2020, PhD Saara Tamminen

Sitran keskeiset huomiot

1

Päästökaupan epäsuorien kustannusten kompensaatiotukea ei tule jatkaa Suomessa. Se ei ole linjassa ilmastotavoitteiden kanssa ja vääristää kilpailua.

2

Rahojen suuntaaminen vähäpäästöisten ratkaisujen T&K -tukiin tukisi paremmin yritysten globaalia kilpailukykyä ja ilmastotavoitteita

3

Sähköntuotannon tulee muuttua nopeasti päästöttömäksi ilmastotoimien tukemiseksi. EU:n päästökaupan ohjausvaikutusta tulee kiristää, ei heikentää.

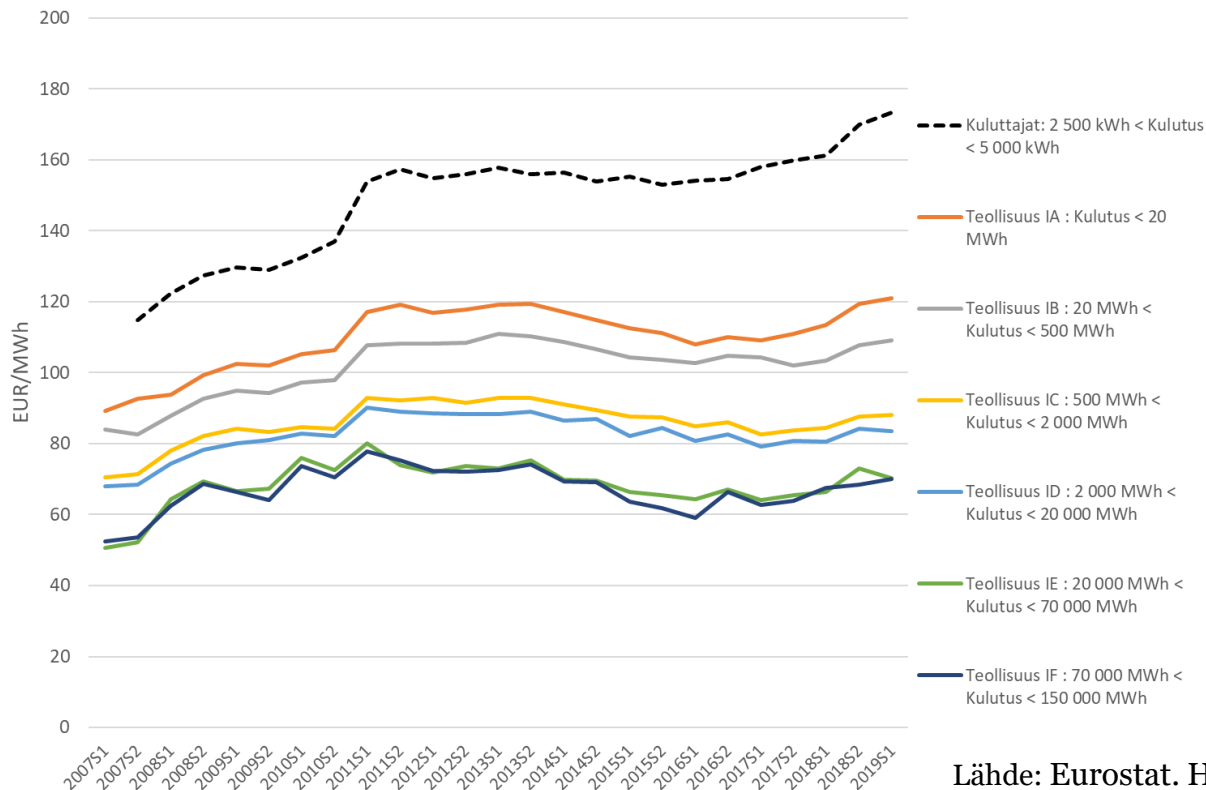
4

Kompensaatiotuki perustuu pelkoon hiilivuodosta, joka aiheutuisi
1) päästöoikeuksien aiheuttamasta sähkön merkittävästä hinnannoususta; ja
2) kustannus- ja lopulta kokonaiskilpailukyvyn menetyksestä tämän johdosta.
Näille oletuksille ei löydy tukea tutkimuksista.

Sähköistäminen voi tuoda isoja päästövähennyksiä vain jos sähkö on päästötöntä

- Ilmaston kuumentamisen rajaaminen 1,5 asteeseen edellyttää lisätoimenpiteitä
- Sähköistäminen teollisuudessa voi tuoda suuria päästövähennyksiä
- Päästökaupan ohjausvaikutuksen vahvistaminen on kriittistä
- Suomen sähköntuotannosta noin 85% jo lähteistä, joihin ETS hinta ei vaikuta suoraan
- Kompensaatiotuki perustuu pelkoon hiilivuodosta, joka aiheutuisi:
 1. Päästöoikeuksien aiheuttamasta sähkön merkittävästä hinnannoususta ja kustannuskilpailukyvyn menetyksestä; ja
 2. Tämän aiheuttamasta kokonaiskilpailukyvyn menetyksestä.
 3. Näille oletuksille ei löydy tukea tutkimuksista.

Teollisuuden sähköhintaa on edelleen alle 2010 tason

Lähde: Eurostat. Hinta
veroineen ja maksuineen.

Sähkön hinnan vaikutus loppuhintoihin?

- **Teollisuuden sähkökustannukset voivat laskea jopa 10%** sähkövero II alentuessa
- Kompensaatiotuki oli n. 0.4-1.8% suhteessa työvoimakustannuksiin vuosina 2016-2017.
- Sähkön hinnan lisäksi mm. muut energia-, työvoima-, välituote- ja pääomakustannukset vaikuttavat yritysten kokonaiskustannuksiin
- **Loppuhintoihin vaikuttavat kokonaiskustannukset, mutta myös mm. voittomarginaalien taso** ja maailmanmarkkinoiden kysynnän hintajoustot

- Suomessa tähän asti **kompensaatiotuki on kohdistunut lähinnä suurille yrityksille**, jotka valmistavat myös itse päästötöntä sähköä.
- Nykyinen **tuki vääristänyt kilpailua** toimialojen sisällä ja välillä

Ympäristösääntely ei heikennä yritysten globaalia kilpailukykyä

- Yritysten kv. menestykseen vaikuttavat eniten muut tekijät kuin niiden tuotteiden hinta myös ns. hintakilpailuilla aloilla
- EU:n päästökaupalla tai Saksan ja Iso-Britannian energiaverohuojennuksilla ei ole ollut merkittäviä vaikutuksia teollisuusyritysten kilpailukykyyn
- Päinvastoin, **tiukan ympäristösääntelyn ja EU:n päästökaupan on havaittu usein nostaneen yritysten kilpailukykyä ja innovaatioita vähäpäästöisiin teknologioihin**
- **Kompensaatiotukea ei tule jatkaa Suomessa** ja sen tarvetta muuallakin tulisi kriittisesti arvioida
- **Rahat kannattaisi käyttää vähähiilisten T&K tukien nostoon**
- Ehdotus kompensaatiotuen muuttumisesta määräaikaiseksi ja ehdolliseksi hyvä, mikäli EU jatkaa tuen sallimisen

**HYVÄÄ
HUOMISTA,
SUOMI!**

@tuulihietaniemi

sitra.fi | seuraavaerä.fi

@sitrafund

SITRA